

EUROPOS SAJUNGA
Europos fondas trečiųjų
šalių piliečių integracijai

Lygių
galimybių
kontrolieriaus
tarnyba

Projektas vykdomas įgyvendinant Europos fondo trečiųjų šalių piliečių integracijai 2010 m. metinę programą.

KONSULTAVIMO IR INFORMAVIMO CENTRAS PLUS

SPECIALISTO VERSLO STEIGIMO-ORGANIZAVIMO KLAUSIMAIS PROGRAMA darbai su Trečiųjų Šalių Piliečiais

Programą parengė:

Specialistė verslo steigimo-organizavimo klausimais Ieva Mukauskaitė

Programą patvirtino:

Centro vadovė Aistė Bartkevičienė

2011-03-17

2011, Vilnius

TIKSLAS – suteikti 20 trečiųjų šalių piliečių (toliau TŠP) konsultacijų verslo steigimo-organizavimo klausimais, padėti rasti informaciją internete apie reikalavimus, keliamus verslo steigėjams, remiantis savivaldaus mokymosi principais.

Veikla bus vykdoma remiantis mentoriavimo-tarpininkavimo principais, kuomet labiau patyręs profesionalas dirba su mažesnę patirtį turinčiu, padeda jam formuluoti tobulinimosi tikslus, perduoda savo patirtį (Juozaitis, 2008). Bus laikomasi į asmenį orientuotos intervencijos, kuri palengvina konsultavimo procesą. “Tai yra, konsultuojamas asmuo tikisi pagalbos sprendžiant jo problemas ir, panaudojant jo turimus gebėjimus ar potencialias galimybes, yra įgalinamas priimti problemas sukėlusius iššūkius” (Mokslinė studija:konsultantų parankinė knyga, 2007, p.35). Pasirinkus tokio pobūdžio darbo principus galime tikėtis sėkmingesnės konsultavimo intervencijos pabaigos ir įtakoti konsultuojamojo saviorganizaciją. Konsultanto – tarpininko rolė, talpinanti savyje konsultavimo pagalbą pagal asmens poreikį, motyvuoja konsultuojamąjį veikti nepriklausomai. Konsultacijų metu bus siekiama užtikrinti bendradarbiavimą tarpusavio santykiuose, nurodant, jog problemos sprendimas priklauso nuo konsultuojamojo. Taigi pokalbio klausimus numato pats konsultuojamasis, siekiant kuo labiau sumažinti priklausymą nuo kitų asmenų ir stiprinant autonomiškumą.

Trečiųjų šalių piliečiai bus konsultuojami remiantis **savivaldaus mokymosi koncepcija**. Tai procesas, kuriame pagrindiniu dėmesio objektu tampa besimokantysis, pasižymintis atitinkamomis asmeninėmis savybėmis ir yra įvaldęs socialinę bei vadybinę kompetencijas, jis tikslingai projektuoja mokymosi procesą, vadovauja asmeniniam mokymosi procesui, padedant kitiems arba be kitų pagalbos, analizuoja asmenines vertybes, nuostatas, valdo ir reflektuoja asmenines emocijas, kas sudaro prielaidas spręsti iškilusias problemas priimant sprendimus mokymosi erdvėje ir tokiu būdu savivaldus besimokantysis vysto žmogiškąjį ir socialinį kapitalą. Savivaldžiam mokymosi asmuo turi daug dėmesio skirti mokymosi plano projektavimui ir iškelti bei sugebėti atsakyti į daugybę klausimų: kokių žinių ar įgūdžių jis siekia įgyti, kaip ir kokiais būdais ketina tai daryti, kokias priemones galėtų naudoti, kad įgytų reikiamų žinių ar įgūdžių, kur ar kokioje vietoje mokysis, kada mokysis, kaip dažnai mokysis.

Savivaldus mokymasis gali būti inspiruojamas gyvenimo įvykių, kurie susiję su žmogaus amžiaus tarpsniais ir socialinių vaidmenų realizavimu, tačiau svarbiu komponentu tampa jėga, kuri leidžia žmonėms kovoti su gyvenimo sunkumais bei įvykiais, todėl savivaldus mokymasis gali būti tinkamas ir pačioms pažeidžiamiausioms socialinėms grupėms. Savivaldžiam mokymuisi būdinga fazių kaita, t.y. mokymosi procesas yra linijinis. Besimokančiajam, kuris realizuoja savivaldų mokymąsi, būdingas vadovavimas asmeniniam mokymosi procesui, padedant kitiems arba gebėjimas vadovauti savarankiškai savo mokymuisi be kitų pagalbos. Kai savivaldus besimokantysis vadovauja mokymuisi padedant kitiems, jis sąveikauja

bendradarbiaudamas su ugdytoju ir kitais besimokančiais. Savivaldžiai besimokantis turėtų pasižymėti atitinkamomis asmeninėmis savybėmis ir turėtų būti įvaldęs socialinę bei vadybinę kompetencijas. Savivaldaus mokymosi procesui būdingi partneryste, pagalba pagrįsti santykiai, išreikšti tarpusavio dialogo forma. Savivaldaus mokymosi metu svarbu padėti besimokančiajam suvokti vertybes, nes jos sudaro prielaidas priimti sprendimus sprendžiant iškilusias problemas, vengti uždarumo bei sureikšminto individualumo. Savivaldžiai besimokantysis turi ne tik gebėti vadovauti savo mokymosi procesui, gebėti analizuoti asmenines vertybes, nuostatas, valdyti ir reflektuoti asmenines emocijas, kas sudaro prielaidas spręsti problemas priimant sprendimus mokymosi erdvėje ir vystyti žmogiškąjį ir socialinį kapitalą. Savivaldžiam mokymuisi svarbi išorinė edukacinė aplinka ir asmens gebėjimas bei nuostatos prisiimti atsakomybę už savo asmeninį mokymąsi. Savivaldžiam mokymuisi gali būti būdingi akademiniai, profesiniai, asmeniniai ir socialiniai tikslai, kuriems pats asmuo suteikia prasmę.

Savivaldus mokymasis gali būti realizuojamas formalioje, neformalioje ir informacioje mokymosi sistemose, tačiau kai savivaldaus mokymosi dėmesio objektu tampa pažeidžiamiausios socialinės grupės: neįgalieji, onkologiniai ligoniniai bei jų šeimos, pagyvenę asmenys, pabėgėliai ir imigrantai, kurių tikslas – įveikti sunkumus, susidariusias beviltiškas situacijas, pakeisti gyvenimą, tinkamiausias būdas realizuoti savivaldų mokymąsi galėtų būti neformali ir/arba informali mokymosi sistema (Bartkevičienė, Žydžiūnaitė, 2010). Neformaliu ugdymu bandoma skatinti asmenybės tobulėjimą ir aktyvų pilietiškumą bei padėti spręsti žmonių integravimosi į darbo rinką problemą. Per kompetencijų ugdymą formuojamas asmuo, gebantis tapti aktyviu visuomenės nariu, sėkmingai veikiančiu visuomenėje, kuriam būtų užtikrinami pažinimo, lavinimosi ir saviraiškos poreikiai. Ypač svarbu sudaryti sąlygas žmonėms tobulėti kaip asmenybėms, integruojantis į pasaulio kultūrą, išlaikant savo unikalumą ir tautinį identitetą.¹ Tuo tarpu informalusis švietimas, dar kitaip vadinamas savišvieta, suteikia galimybes asmeniui nuolat savarankiškai mokytis remiantis supančia informacijos erdve (bibliotekos, žiniasklaida, internetas, muziejai ir kt.) ir iš kitų perimti gyvenimo patirtį. Tai kiekvieno asmens individualus, natūralus ugdymasis vykstantis kasdienių patyrimų metu, jis nėra struktūruotas ir vyksta savaime.²

Trečiųjų šalių piliečiams bus teikiamos **informavimo, konsultavimo, tarpininkavimo/atstovavimo ir lydėjimo** paslaugos.

Projekto dalyviai bus konsultuojami **individualiai**, tačiau poreikiui esant bus organizuojamas **darbas su grupe** verslo planų rengimo, įmonės kūrimo temomis. Norint paspartinti trečiųjų šalių piliečių integraciją į visuomenę ir pagerinti jų ekonominę padėtį TŠP bus skatinami integruotis ne tik į darbo bet ir verslo rinkas.

¹ Alifanovienė D., Šapelytė O., Gelžinienė E., Neformalusis suaugusiųjų mokymasis asmenybės ir profesinio tobulėjimo kontekste, 2008

² Ruškus J., Žvirdauskas D., Stanišauskienė V., Neformalusis švietimas Lietuvoje. Faktai, interesai, vertinimai; Vilnius, 2009

Projekto dalyviams bus nuolat teikiama įvairi su verslo steigimo-organizavimo klausimais susijusi informacija, suteikiama pagalba administruojant su verslo steigimu susijusią dokumentaciją, tarpininkaujama/lydima į atitinkamas institucijas.

Individualių konsultacijų metu bus siekiama įgalinti projekto dalyvius, skatinti jų gebėjimus, taip pat motyvuoti ir kelti savo vertę. Svarbu jog žmonės patiktų, jog yra kompetentingi, turi įgūdžių, reikalingų tartis su bendruomenės sistemomis, ir nusipelno išteklių, būtinų jų socialiniam funkcionavimui³.

Informacija bei patarimai bus teikiami pagal vadinamąjį keturių etapų pagalbos modelį, pradedant nuo verslo idėjos formavimo, jos aptarimo, apsvaistymo, verslo plano sudarymo (Trečiųjų šalių piliečių integracijos įgyvendinimo vadovas, 2009). Esant poreikiui TŠP bus organizuojami seminarai jiems aktualiomis temomis, pasitelkiant atitinkamų institucijų ekspertus.

Planuojami pasiekti rezultatai

Specialisto, konsultuojančio verslo steigimo-organizavimo klausimais, konsultacijos	20 TŠP suteiktos specialisto, konsultuojančio verslo steigimo-organizavimo klausimais, konsultacijos
---	--

³ Dirgėlienė I., Edukaciniai aspektai socialiniame darbe: bendruomeninio įgalinimo patirtis, 2010

NAUDOTA LITERATŪRA

1. Alifanovienė D., Šapelytė O., Gelžinienė E., Neformalusis suaugusiųjų mokymasis asmenybės ir profesinio tobulėjimo kontekste, 2008;
2. Dirgėlienė I., Edukaciniai aspektai socialiniame darbe: bendruomeninio įgalinimo patirtis, *Acta pedagogica Vilnensia* 2010 25 [žiūrėta 2011-02-26]. Prieiga per internetą: http://www.leidykla.vu.lt/fileadmin/Acta_Paedagogica_Vilnensia/25/172-180.pdf;
3. Juozaitis A.M., Suaugusiųjų mokytojų profesionalizacija tobulinant andragoginę veiklą, Kaunas, 2008; [žiūrėta 2011-02-27]. Prieiga per internetą: http://vddb.library.lt/fedora/get/LT-eLABa-0001:E.02~2008~D_20081229_092449-38877/DS.005.0.01.ETD;
4. Kuzmickaitė K.D., Civinskas R., Davoliutė V., Tamutienė I., Aušrotas R. „Prieglobsčio prašytojų socialinės ir profesinės integracijos galimybių studijos ataskaita“ Kaunas, 2005;
5. Mokslinė studija: parankinė konsultantų knyga; Kaunas, 2007, [žiūrėta 2011-02-27]. Prieiga per internetą: http://esf.vdu.lt/esf/esf0160/files/parank-kn-konsultant_1.pdf;
6. Prieglobstį gavusių užsieniečių pasirengimas integracijai į darbo rinką. Informacinė medžiaga prieglobstį gavusiems užsieniečiams. [žiūrėta 2011-02-28]. Prieiga per internetą: <http://www.rppc.lt/files/323/pasiruosimas%20darbo%20rinkai.pdf>;
7. Paraiška dėl projekto finansavimo pagal Europos fondo trečiųjų šalių piliečių integracijai 2010 m. Metinę programą. Projekto pavadinimas „Konsultavimo ir informavimo centras PLIUS“.
8. Ruškus J., Žvirdauskas D., Stanišauskienė V., Neformalusis švietimas Lietuvoje. Faktai, interesai, vertinimai; Vilnius, 2009
9. TMO Vilniaus biuras, Trečiųjų šalių piliečių integracijos įgyvendinimo vadovas, 2009 [žiūrėta 2011-02-28]. Prieiga per internetą: <http://www.iom.lt/documents/integracijos-vadovas.pdf>.